

Stát má v kase víc na důchody

VOJTĚCH WOLF

PRAHA Příští rok si český stát poprvé za deset let „vydělá“ na výplatu důchodů. Už šest let je dotují zisky z polostátního podniku ČEZ. Ve chvíli, kdy se na důchody v rámci sociálního pojištění vybralo méně, než se rozdalo lidem, musel nastoupit stát.

Část schodku umazal z výdělků ČEZ a dalších státních podniků, které plynou na zvláštní účet privatizace. Z něj se pak důchody sanují. Od roku 2012 do letoška putovalo z peněz energetického gigantu a jiných firem na snížení schodku důchodového účtu asi 60 miliard korun. V novém roce to ale bude ji-

3,1 miliardy

by měl být v roce 2018 podle návrhu státního rozpočtu přebytek důchodového účtu

nak. Státní firmy nebudou muset na důchody přispět ani korunu.

Vůbec poprvé od roku 2008 počítá návrh státního rozpočtu na příští rok s tím, že se na pojištění vybere víc, než stát vyplatí seniorům. Pro bližší představu: český důchodový systém je kolos, který ročně spolýká kolem 400 miliard korun. To je ale částka, kterou

léta nedokázal vybrat celou. Například loni mu zisky z prodeje elektřiny, benzínu či provozu Letiště Václava Havla pomohly uhradit více než dvě procenta peněz pro důchodce. Příští rok to podle všeho už nebude potřeba.

„Pokud by se potvrdily předpokládané příjmy i výdaje na důchody v návrhu státního rozpočtu na příští rok, byl by takzvaný důchodový účet v přebytku 3,1 miliardy korun,“ říká Filip Běhal, mluvčí ministerstva financí.

To by se mělo podařit i navzdory tomu, že stát důchodcům od ledna přilepší. Důchody jim v průměru vzrostou o 475 korun měsíčně.

Pokračování na straně 12

Stát má v kase více na důchody

Dokončení ze strany 1

Důvod, proč se státu daří vybírat na penzisty více, je jednoduchý: výborná kondice ekonomiky. „Příjmům státu výrazně pomáhá extrémně dobrá situace na trhu práce. Letos také začaly výrazně růst mzdy,“ říká ekonom Komerční banky Marek Dřimal.

Jenže to, co se na první pohled může zdát jako výhra, tedy důchodový účet v plusu, je podle části odborníků Pyrrhovo vítězství.

„Vezměte si, že dosahujeme enormního hospodářského růstu a Česko se dostane do plusu jen kolem tří miliard. Když pak ekonomika stagnuje nebo když jsme byli v krizi, byli jsme v minusu v řádu desítek miliard,“ říká Jiří Šatava, odborník na důchodové systémy think tanku IDEA.

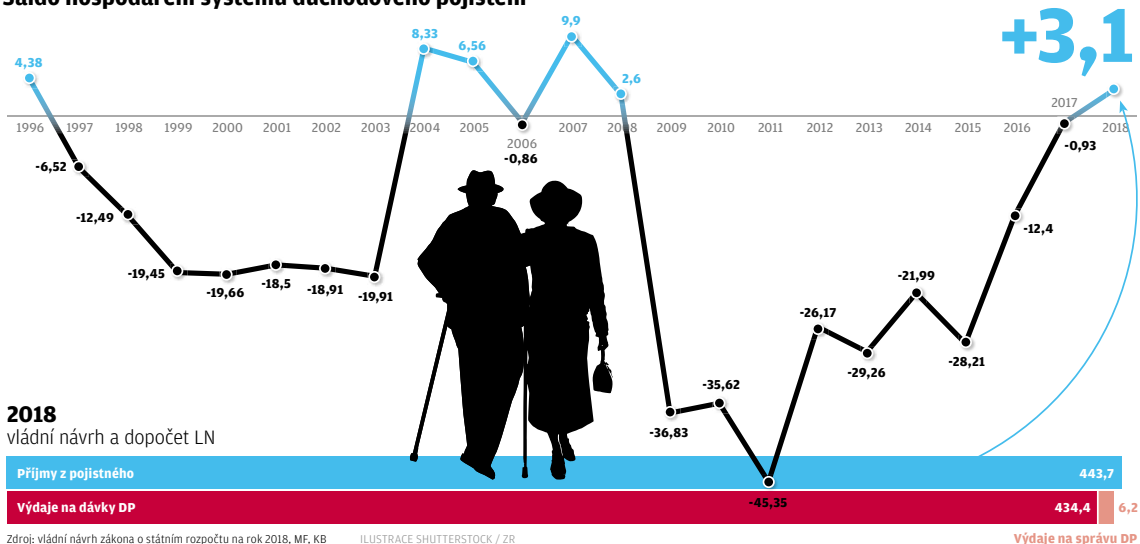
Od roku 2008, kdy byl systém naposledy v přebytku, do roku 2016 nabobtnal schodek i se započtením peněz ze státních firem na 235 miliard korun. V plusu byl přitom celkově pouze pětkrát za celou historii České republiky.

Uniklé peníze

Daniel Můnich z ekonomického ústavu CERGE-EI tvrdí, že Česká správa sociálního zabezpečení má ve výběru pojistného rezervy. Podle něj se sice chlubí tím, že má při výběru pojistného 99procentní úspěšnost, množství lidí ale z jejího hledáčku uniká.

„Statistiky ČSSZ jsou definovány tak, že u lidí, u nichž vědí, že mají platit, vyberou 99 procent a zbytek vymáhají. Jenže nevědí

Saldo hospodaření systému důchodového pojištění

o spoustě lidí, kteří to obcházejí,“ říká Můnich. Existují tak velké skupiny osob, například OSVC, u kterých se mohou přiznaté příjmy výrazně lišit od skutečných.

Současná legislativa neumožňuje příliš velké využití peněz na privatizačním účtu. Primárně jde o likvidaci starých ekologických škod či pokrytí schodku důchodového účtu. Dostane-li se ale do přebytku, peníze je možné využít pouze na konkrétní, zákonem dané výdaje, a to na základě rozhodnutí vlády. Jinými slovy, peníze, které státu plynou z firem ČEZ, MERO, ČEPRO a Český aeroholding, se budou na účtu nejspíše hromadit a ležet ladem.

„Ministerstvo financí v současnosti zvažuje několik variant úpravy legislativního rámce těchto mimorozpočtových prostředků z přijatých dividend v případě jejich kumulace,“ říká mluvčí Filip Běhal. Podle informací LN ministerstvo očekává, že přijmout novelu by mělo stihnout do příštího podzimu. Na jaké výdaje by pak peníze šlo použít, by záleželo na podobě

novely. Dřívější návrhy státního rozpočtu dráždily některé akcionáře. Už několik měsíců dopředu se totiž tušilo – díky prostředkům, se kterými počítal privatizační účet –, jak velká by mohla být dividendy ČEZ. „Vznikalo tak podezření, že jeden akcionář (stát, který drží asi 70 procent akcií – pozn. red.) má více informa-

ci než ostatní. Management ČEZ tuto částku sice vždy zlehčoval, že není určující, ale na druhou stranu státní rozpočet je zákon a musí vycházet z nějakých reálných podkladů,“ vysvětluje energetický analytik a minoritní akcionář ČEZ Michal Šnobl. Teď ale kvůli přebytku „indikátor“ dividendy z rozpočtu zmizel.